

Muzička tradicija Boke

BUGARŠTICA, stara narodna pjesma ponajviše epskog, katkada lirskog ili mješovitog sadržaja, ispevana u stihu dužem od deseterca, obično u petnaestercu ili šesnaestercu. Stih je redovito cezuroom podijeljen u dva metrička dijela po sedam ili osam slogova ..... (općinije)

NAJSTARIJI SAČUVANI MELOGRAFSKI ZAPIS NARODNE PJESME U BOKI KOTORSKOJ I PITANJE PJEVANJA BUGARŠTICA U PERASTU XVII STOLJEĆA

Milošević

.... Perast je poslije Kotora, svakako, najznačajnije naselje u Boki u kome su se bugarštice stvarale, prepisivale u privatnim kanconijerima i, bez sumnje, pjevale. U Perastu se, pored anonimnih prepisivača, sačuvalo više značajnih zbirki narodnih pjesama, a sakupljači su bili crkvena lica, pomorci, nosioci raznih visokih funkcija u okviru općinske autonomije....

.... Bilo se uobičajilo da se i pjesme i stihovi umjetničke poezije prenose u dugi metar bugarštice. Najvjerovatnije je do toga dolazilo baš zbog tradicionalno omiljenog muzičkog napjeva, kojim se po drevnoj navici pratila ta vrsta pjesme. Tako je Bogišić 1878. god. obratio pažnju da treba razlikovati prave i umjetne bugarštice. Prve su djelo narodnog pjevača, a druge razna vrsta preoblikovanja poznatih pjesama drugog tipa u tipične forme bugarštice ..... (općinije)

MUZIČKI FOLKLOR BOKE KOTORSKE

Stojan Lazarević

... Kako svojom meličkom strukturom, tako i sadržajem, pojedini napevi pokazuju neobičnu

starost ... To su najčešće popevke kratkog daha, uzanog obima, sirove u melodici, ali snažne u izrazu. U njima nailazimo i na poliritmičke kombinacije, čime je jasno označen njihov slovenski karakter....

... Srednji sloj čini najveći deo sakupljenog materijala. Kako po meličkim tako po ritmičkim i tonalnim osobinama on je bližem uhu, jer predstavlja tip donekle kultivisane melodije. Proces njegovog formiranja morao je svakako nastati u toku nekoliko kulturnih epoha, kroz dug period transformacije raznih muzičkih elemenata, donetih, uglavnom, iz unutrašnjosti bokeljskog zaleđa i sa Zapada...

... Crnogorski element počeo je silaziti sa brda dosta rano u Kotorski Zaliv. Ovde je morao naići na tip već razvijene melodije nastale pod uticajem jedne finije kulture i drugačijih uslova za folklorno stvaranje. Kao sirovija, crnogorska popevka morala je trpeti promenu i prelaziti postepeno u savršenu popevku, ne gubeći sasvim svoje osnovne karakteristike....

... Štoviše se trećeg sloja čine, njega čine popevke nastale pod direktnim uticajem dalmatinske popevke i zapadne muzičke kulture, pri čemu je očuvan kontinuitet s popevkama srednjeg sloja. U nekim slučajevima može se govoriti čak i migraciji dalmatinskih popevaka u ovu sredinu, gde su se tokom vremena sasvim aklimatizirale i postale svojom Bokelja .... općinije

VOKALNA MUZIČKA TRADICIJA BOKE KOTORSKE

Zlata Marjanovič - Krstič

» Bokeljsko muzičko narodno izražavanje je višeslojno, jer njegovi nosioci su istoga, dinarskog, porekla - narod koga je dinarska struja vekovima nosila na primorje, gde je, sudarajući se sa sobom i svojim muziciranjem, poput onih, bokeljskih planina i onoga, katkad, penjavovitoga mora postao Bokelj. «

» ... Ovde 'žive' dva stila. Dinarski je, u odnosu na muziciranje u matici, pojednostavljen, tj. 'umiven', ili još bolje, 'bez ostrih ivica' ... dok je primorski, u odnosu na srodne pesme susednih krajeva Dalmacije, na primer, na neki način 'zakržljao', tj. skoro ostao na istom nivou kao i pre jednog veka ... «

» ... Ako bi muzičku tradiciju Boke Kotorske trebalo sažeto opisati, za to bi bila dovoljna samo jedna rečenica, sastavljena od samo tri riječi: morem uglavan kamen. « ... .opirnije

Lazar Seferović

... Iako Vuk Karadžić
uočava razlike u običajima, narodnoj noćnji, jeziku i popjevci unutar same
Boke, on naglašava i srodnost bokeške popjevke sa popjevka ostalih naroda,
ali i njenu specifičnost, "jer svaka popjevka Boke predstavlja jedan
moment iz života Bokelja".